

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Dany Černé a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci žalobkyně: státní příslušník, právně zastoupená Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem AK Praha 2, Ječná 548/7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 12. 6. 2015, č.j. MV-55015-4/VS-2015,

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 12. 6. 2015, č.j. MV-55015-4/VS-2015 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobkyni částku 13.200,- Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Pavla Čížinského, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í:

[1] Žalobkyně se podanou žalobou ke zdejšímu soudu domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2015, č.j. MV-55015-4/VS-2015 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým byl zamítnut rozklad žalobkyně do rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru všeobecné správy, ze dne 10. 3. 2015, č.j. VS-2037/835.3/2-2014 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), kterým nebylo podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o státním občanství*“), vyhověno žádosti žalobkyně o udělení státního občanství České republiky.

[2] V žalobě (téměř shodně jako v odvolání) žalobkyně namítá, že navzdory výslovnému konstatování, že splnila všechny zákonné podmínky pro udělení státního občanství, tak žalovaný na základě volné správní úvahy rozhodl, že žalobkyni občanství neudělí, aniž by přitom uvedl jakoukoli konkrétní okolnost či jakékoli konkrétní důvody proč. V napadeném rozhodnutí žalovaný pouze zkonstatoval, že prvostupňové rozhodnutí vychází z objektivně zjištěného skutkového stavu věci, aniž by tento stav jakkoli popsal nebo alespoň naznačil, a v napadeném rozhodnutí pouze uvedl, že na udělení občanství není právní nárok a

rozhodování o udělení občanství je věcí správního uvážení Ministerstva vnitra ČR. Avšak žalobkyně se nemůže s takovým názorem žalovaného ztotožnit, neboť tomuto názoru zcela odporuje judikatura Nejvyššího správního soudu. Proto považuje rozhodnutí žalovaného za naprosto nepřezkoumatelné a navrhuje jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil tak, že s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí, když odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a uváděl věcně tytéž závěry, jako v tomto rozhodnutí.

[4] Z předloženého správního spisu soud následně zjistil tyto podstatné skutečnosti:

[5] Dne 5. 12. 2013 podala žalobkyně k Úřadu městské části Praha 4 žádost o udělení státního občanství.

[6] Dne 10. 3. 2015 vydalo Ministerstvo vnitra, Odbor všeobecné správy, rozhodnutí, kterým rozhodlo tak, že žádosti žalobkyně o udělení státního občanství České republiky se nevyhovuje. Odůvodnilo to tím, že přestože žadatelka splňuje všechny podmínky pro udělení státního občanství podle ust. 7 odst. 1 písm. a), b), c), d), e), rozhodování o udělení státního občanství je dle české právní úpravy ve sféře zcela volného správního uvážení správního orgánu, a tudíž ani při splnění všech podmínek pro jeho udělení, nemusí správní orgán na základě svého uvážení takové žádosti vyhovět, neboť na udělení státního občanství České republiky není právní nárok (ministerstvo odkázalo na usnesení Ústavního soudu č.j. IV. ÚS 586/99 ze dne 8. 3. 2000). Nadto všechno vyslovilo názor, že je přesvědčeno, že status cizince s povoleným trvalým pobytem v České republice zajišťuje žalobkyni veškeré základní potřeby a jistoty.

[7] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včasný rozklad.

[8] Dne 12. 6. 2015 vydal ministr vnitra rozhodnutí č.j. MV-55015-4/VS-2015, kterým zamítl rozklad žalobkyně s tím, že konstatoval, že postup Ministerstva vnitra byl věcně správný a napadené rozhodnutí je v souladu se zákony. K tomu dodal, že zastává stejný názor jako Ministerstvo vnitra, tedy že podle platné právní úpravy je věcí správního uvážení Ministerstva vnitra, zda žádosti vyhoví či nikoliv, a to dokonce i za předpokladu, že osoba žádající o udělení českého státního občanství splňuje všechny podmínky zakotvené v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o státním občanství (viz. nález Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2000 sp. zn. IV. ÚS. 586/99, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007 sp. zn. II ÚS 624/06). V té souvislosti ministr vnitra pak zkonstatoval, že Ministerstvo vnitra posuzuje žádost v širších souvislostech, tj. že nejprve zkoumá splnění zákonných podmínek pro udělení českého státního občanství, jež jsou pouze základním předpokladem pro jeho udělení. V rámci správního uvážení pak posuzuje i další skutečnosti, jež jsou podstatné pro zjištění celkové integrace žadatele do české společnosti, v daném případě žadatelky a nezletilého, tj. zejména z hlediska jejich rodinných, pracovních a sociálních vazeb na Českou republiku.

[9] Na jednání u zdejšího soudu, které se konalo dne 6. 6. 2017, setrvali účastníci řízení na svých procesních stanoviscích, návrhy na doplnění dokazování neměli.

[10] Napadené rozhodnutí zdejší soud přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále také jen „s. ř. s.“), a podle § 75 odst. 1 s. ř. s. přitom vycházel ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

[11] Podle ust. § 7 odstavec 1 zákona o státním občanství v rozhodném znění: „*Státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:*

a) má na území České republiky ke dni podání žádosti po dobu nejméně pěti let povolen trvalý pobyt a po tuto dobu se zde převážně zdržuje,

b) prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbyde dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území České republiky,

c) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,

d) prokáže znalost českého jazyka a

e) plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky, 3g) povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.“.

[12] Zásadní námitkou žalobkyně bylo, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, a že správní uvážení žalovaného není tak široké, jak tvrdí žalovaný. Soud uvádí, že právní názor žalovaného, tedy že na udělení českého státního občanství neexistuje právní nárok, je obecně správný a vychází z judikatury správních soudů i Ústavního soudu. Jak již zkonstatoval Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 8. 3. 2000 č.j. IV.ÚS 586/99: „*Ústavní soud tedy uzavírá, že Česká republika ve svém právním řádu stanovila podmínky pro vznik státoobčanského vztahu způsobem, který z hlediska ústavnosti nevzbuzuje pochyb. V případech, kdy tento vztah nevzniká ex lege, ale na základě rozhodnutí příslušného orgánu státu (a tak tomu bylo v případě stěžovatelky), má stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě občanství udělí, a pokud tak neučiní, neporušuje tím žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy. Takový postup není rozporný ani s Evropskou úmluvou o státním občanství, kterou Česká republika podepsala dne 7. 5. 1999, a u které v současné době probíhá proces ratifikace“.* Jak vyplývá z usnesení Ústavního soudu, koncepce právní úpravy státního občanství vychází z principu suverenity státní moci a je výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se nabývá a pozbývá státní občanství. Ani v případě splnění všech zákonných podmínek pro udělení státního občanství (ustanovení § 7 odstavec 1 zákona o státním občanství) nemusí být žádosti o udělení státního občanství České republiky vyhověno. Stát prostřednictvím svých orgánů rozhoduje na základě volné správní úvahy, zda cizinci státní občanství udělí či nikoliv.

[13] Na druhou stranu (a v tom je argumentace žalovaného i ministerstva vnitra doposud neúplná) i v případě takového volného správního uvážení musí správní orgán respektovat stanovené procesní postupy a základní právní principy. Jedním z takových principů je, že každé rozhodnutí správního orgánu musí být přezkoumatelné (viz. § 68 správního řádu), aby byla vyloučena libovůle při rozhodovací činnosti správního orgánu. Jak konstatoval například rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 19. 8. 2014 č.j. 6 As 68/2012-47: „*Jak dovodil Ústavní soud z principu demokratického právního státu zakotveného v čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky a z práva na spravedlivý proces garantovaného čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, vyplývá z ústavního pořádku právo účastníka řízení před správním orgánem být seznámen s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim (srov. např. náleze Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. III. ÚS 329/04). Rovněž právo na řádné přezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí orgánů veřejné moci, včetně rozhodnutí správních orgánů, je součástí práva na spravedlivý proces zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (srov. náleze Ústavního soudu ze dne 14. 10. 1999, sp. zn. III. ÚS 35/99). Řádné*

odůvodnění rozhodnutí včetně vypořádání námitek a skutečností uváděných účastníkem je tak nezbytnou zárukou proti libovůli v rozhodování, která je neslučitelná s principem demokratického právního státu (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 3606/10)“.

[14] Soud proto v této souvislosti musí uzavřít, že se ztotožňuje s námitkou žalobkyně, podle níž je rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť neobsahuje žádné odůvodnění, z něhož by se dalo ověřit, jaké úvahy v rámci přezkumu žalovaný provedl a jaká skutková zjištění přitom zvažoval tak, jak je tomu při jiných rozhodnutích správních orgánů. Jak plyne z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný kromě velmi obecného odůvodnění neuvádí žádné konkrétní úvahy v tom směru, z jakých důvodů nebylo žádosti o udělení státního občanství vyhověno. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je v této souvislosti pouze uvedeno, že: „*podle platné právní úpravy je věcí správního uvážení Ministerstva vnitra, zda žádosti vyhoví či nikoliv, a to dokonce i za předpokladu, že osoba žádající o udělení českého státního občanství splňuje všechny podmínky zakotvené v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o státním občanství*“ (což je obecný princip plynoucí z judikatury), konkrétně k důvodům pro rozhodnutí (když žalobkyně příkladmo uvedené zákonné podmínky splnila) je pak uvedenou pouze, že „*V rámci správního uvážení pak posuzuje i další skutečnosti, jež jsou podstatné pro zjištění celkové integrace žadatele do české společnosti, v daném případě žadatelky a nezletilého, tj. zejména z hlediska jejich rodinných, pracovních a sociálních vazeb na Českou republiku*“. Z takového odůvodnění není možné vůbec dovodit, jaké skutečnosti tedy vlastně byly posouzeny a z jakých podkladů při svém správním uvážení správní úřad vycházel (viz str. 4-5 napadeného rozhodnutí). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí tak není ani v obecných rysech seznatelné, proč žalovaný nevyhověl žádosti žalobkyně o udělení státního občanství, v důsledku čehož je toto rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[15] Soud jej proto v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[16] Právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku je správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník řízení, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že ve věci byl úspěšný žalobce, soud mu tuto náhradu přiznal. Výše náhrady je tvořena zaplaceným soudním poplatkem (3.000,- Kč), a odměnou za zastupování advokátem, která je tvořena 3 úkony právní služby po 3.100,- Kč (převzetí věci, sepsání žaloby, účast na jednání) a 3 režijními paušály po 300,- Kč v souladu s ust. § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s ust. § 11 odst. 1 a), d), g), a dále v souladu s ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Konkrétní výpočet nákladů řízení je tedy následující: soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč, odměna – 3.100,- Kč x 3 (9.300,-Kč), režijní paušál – 300,- Kč x 3 (900,- Kč), tj. 10.200,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6. června 2017

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Pechočová